

Анатолій Сергієнко

НАПЕРЕДОДНІ ВИПАВ СНІГ

пригодницький роман

Київ

УДК 821.161

С32

Сергієнко Анатолій

С32 Напередодні випав сніг : пригодницький роман.
Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 192 с.
ISBN 978-617-520-478-8

Пригодницький роман, у якому відтворено атмосферу двох днів лютого 2022 року. Першого – напередодні повномасштабного вторгнення російських військ, і другого, коли на нашу землю ступила нога окупанта. Держава-агресор давно виношувала план нападу, розширювала свою агентурну мережу, готувала ґрунт для нашої повної капітуляції. Та герої роману, як і більшість з нас, не вірили, що в двадцять першому столітті, в центрі Європи, хтось ризикне розв'язати криваву бійню. Події роману розгортаються на території готельного комплексу «Зоряне небо», куди волею випадку потрапляє головний герой твору Тимофій Сивак, колишній воїн добробату. В романі декілька сюжетних ліній, із захоплюючими детективними історіями. Твір цікавий, легко читається і не дає читачеві нудьгувати, бо до останньої сторінки зберігає інтригу.

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-478-8

© Сергієнко А., 2023

© Видавництво Ліра-К, 2023

1

Коли Тимофій Сивак, у свій перший робочий день на новому місці роботи, їхав на найвіддаленішу від бази бурову, то й гадки не мав, які випробування невдовзі на нього чекають. А зима відлічувала свої останні дні. Снігу було мало. Хоча небо постійно хмурилося і чи не щодня насувалися важкі чорні хмари, та вони вже не могли розродитися рясними снігопадами. На календарі було 23 лютого 2022 року.

Вахтовий краз, потужно завиваючи на підйомах, ліниво повз розбитою гірською дорогою з крутими поворотами, обминаючи глибокі вибоїни. У пасажирському салоні їхали на зміну дві вахти буровиків – всього шістнадцять чоловік. Інженеру Тимофію Сиваку дісталось місце в кабіні між шофером та буровим майстром Степаном Шовкопрядом. Шовкопряд постійно щось теревенив, показуючи рукою у вітрове скло. Тимофій нібито його уважно слухав, але в суть розповіді не вникав. Думки його витали деінде. Спокою не давав дивний електронний лист, який отримав зранку від якогось загадкового Іллі: «Тебе, друже, вчислили. Скоро прийде розплата. Готуйся!». Одразу хотів перемістити послання у кошик, подумавши, що хакери зламали його поштову скриньку. Та щось підказувало – листом нехтувати не варто. Читав, перечитував, напружував мізки, занурювався думками в минуле, але не зміг пригадати жодного

знайомого з таким іменем. Ілля, Ілько, Ількович... Ількович, правда, був. Дід по маминій лінії. Загинув у автомобільній аварії, коли Тимофію було дванадцять років. Згорів живцем у салоні автівки. Не міг же він писати онукові з того світу! Вирішив розібратися з листом пізніше, коли матиме вільний час.

Сивак почав пригадувати події останніх днів. Наче нічого особливого й не сталося. Після розлучення з дружиною переїхав у інше місто, одразу влаштувався на роботу з непоганим заробітком. А ще, коли ставав на облік у військкоматі, випадково зустрів бойового побратима Ярему Нечипоренка, з котрим воював на Донбасі. Це велика удача, зрадив, у чужому місті мати надійного товариша. От і про лист буде з ким поговорити. Дивно, подумав, чому в окопах на передовій, дивлячись смерті у вічі, переживав менше, ніж тепер, через абсурдні погрози якогось недоумка? Треба зосередитися на іншому, хоча б на краєвидах обабіч дороги, бо вони, справді, дивовижні. Струнки високі смереки на схилах гір, огорнуті густим білим туманом, нагадували йому пейзажі з поштівок, якими вітають родичів і знайомих з новорічними та різдвяними святами. Багато заліснених коліс гір стоять тепер лисими. Щастя, що чорні лісоруби сюди ще не дібралися, майнула думка. Враз йому стало незручно від того, що зовсім не вникає в розповідь бурового майстра, хоча той розповідав щиро й натхненно.

– Чи скоро будемо на місці? – запитав навмання, аби хоч якось підтримати розмову.

– Ти, Тимофію, згадав слово «місце», а я хочу тебе попередити, що місцина, куди ми прямуємо, насправді загадкова, покрита мороком, – мовив Шовкопряд, дочекавшись, що його, нарешті, слухають. Вони перейшли

на «ти» ще вчора під час знайомства, коли сиділи разом у приймальні головного інженера, і тепер Сивак не відчував дискомфорту в такому панібратстві.

– Розповідають, що там колись жив старий ворожит, якого начебто прогнали з села за те, що займався чорною магією, – продовжив буровий майстер. – От він і оселився на відлюдді, на самому вершечку Чорної гори. Хоча дістатися туди через непрохідні хащі було важко, але це не завадило тишком-нишком ходити до нього за всякою житейською потребою багатьом жителям навколишніх сіл. Найчастіше навідувалися дівчата, бо кожна прагне вдало вийти заміж, якщо не за принца, то хоча б за гарного й багатого хлопця. Подейкують, що навіть зі столиці навідувалися поважні люди. Життя ж воно таке – ніколи не знаєш, що тобі принесе день завтрашній. А знати про своє майбутнє хочеться всім. Та сталося нещастя – в хату поцілила блискавка. Хата згоріла, і старий мольфар разом з нею, забравши таємницю чаклунства з собою. Кажуть, що його душа не піднялася в небо, адже займався темними справами, а донині блукає між соснами. Геологи вже давно стверджують, що там у надрах є перспективне родовище природного газу, але дотепер до нього ніхто дістатися так і не зміг.

– Я в курсі, – вставив своє слово Тимофій. – Чув, що кілька років тому на тій ділянці вже починалося великомасштабне буріння.

– Але нічого доброго з того не вийшло, – впевнено, зі знанням справи, мовив Шовкопряд. – Аварія за аварією. То бурильні труби ламалися, то інструмент прихоплювало, та так, що доводилося все починати спочатку. І відповідно, вкладені гроші летіли в трубу. В результаті роботи припинили, обладнання вивезли. Люди казали,

що Ількова душа бурити не давала – кожную ніч приходила і роботу зводила нанівець. Повірити важко, та щось у тому є... Не знаю, чи вже хтось тобі казав, але півтора місяця тому на нашій буровій, хоч вона і розташована досить далеко від того злочасного місця, також стався дивний випадок. Робітник, котрий працював наверху, випав із люльки й розбився на смерть, бо ж висота сорок метрів. Як він міг випасти, ніхто не знає, адже задля безпеки всі мають бути прив'язані запобіжними поясами. І за тим, сам знаєш, ревно пильнують. Трапилася та прикра подія вночі, й ті, хто був на вахті, одразу хором сказали: не інакше, як старий чаклун його звідти скинув. Та й загалом справи на буровій йдуть не дуже добре, наче хтось навмисне втручається в процес. Думаю, і тебе кинули сюди, зваживши на твій майже двометровий зріст і статуру, щоб приструнити старого чаклуна, – додав Шовкопряд, і було незрозуміло, чи то жартома, чи на повному серйозі. – Ще хочу дати, про всяк випадок, дружню пораду: будь обережним, сам по лісі не ходи, бо старий може на шию удавку закинути. Говорять, що він ловить людей і душить. Втім, усі якимось дивним чином рятувалися. Та розповідають про те неохоче. Воно й зрозуміло – бояться Ількової помсти.

Сивак щиро здивувався, як може доросла людина, котра працює на відповідальній посаді, очолює бурову бригаду, верзти такі нісенітниці. Але вступати в дискусію не наважився.

Одразу пригадав розмову з товаришем, якого зустрів у військкоматі. Той незрозумілі для майстра Шовкопряда події трактував дещо інакше. Битва за дозвіл бурити на цій ділянці, казав він, не припиняється вже декілька років. А, як відомо, конкуренція чесною не буває.

Звичайно, були судові позови, проте вердикти Феміди схилилися на бік то одного товстосума, то іншого. Поки йшли суперечки в судах, несподівано вибулькнув ще один небідний конкурент і залишив усіх з носом. Казав товариш, що за новоспеченим інвестором тягнеться якась темна корупційна історія, пов'язана з російським капіталом. Після тих слів Тимофій опинився на роздоріжжі. Працювати на невідомо кого лише заради грошей було для нього неприйнятним. Проте бойовий побратим радив не рубати одразу з плеча:

– Часи тепер непевні, роботу знайти не так легко, а жити за щось треба. Попроцюєш деякий час, придивишся до всього, що відбувається в колективі, а згодом вирішиш, як чинити далі.

І лише, коли ліворуч на схилі гори, наче привид, постала двоповерхова модерна будівля, Тимофій забув про лист, чаклуна й невідомого інвестора. Від побаченого перехопило подих. Одразу подумав: хто ж то ризикнув перемістити сучасний готель із якогось відомого курорту в Швейцарських Альпах сюди, в глибинку, відрізану від світу й цивілізації? Буровий майстер побачив здивовані очі нещодавно прийнятого на роботу інженера і з новим запалом заходився розповідати:

– Ось і «Зоряне небо». Яка краса!.. Таке диво нечасто побачиш високо в горах. Щоразу, як проїжджаю повз нього, не перестаю милуватися.

– Саме так, вдале поєднання розкоші й простоти, – захоплено мовив Тимофій. – Але хто сюди приїде відпочивати? Не могли побудувати десь ближче до траси? Красиві пейзажі тут майже скрізь.

– Екзотика, пане Тимофію, – зауважив шофер. – Справжній кайф пожити десь далеко від міського шуму

й гаму, щоб тебе ніхто не чув і не бачив. Подивитися вночі на зоряне небо, а воно тут таке високе й чисте.

Тимофієві про той дивовижний готель уже хтось розповідав. Чи то у відділі кадрів під час оформлення на роботу, чи то в гуртожитку при поселенні.

– Я тобі, Тимофію, розкажу про «Зоряне небо» більше, – озвався Шовкопряд. – Почну з власниці, пані професорки, як її тут усі називають. Скажу відверто – дуже смілива й підприємлива особа. Бо не кожен одноосібно наважиться на таке грандіозне будівництво. Слід зауважити, що вона безпосередньо керувала процесом і пильно стежила, щоб робітники не крали й не сиділи без діла. А після завершення будівництва сама поселилася в готелі, мешкає там постійно і у вус не дує. Всю бухгалтерію взяла на себе. Видно, гроші рахувати вміє. Не заміжня, чоловіка ніколи не мала й дітей також – так говорять. А як воно насправді – ніхто не знає.

– Та не може бути, щоб такого ніхто не знав! – з неприхованою іронією підкинув Сивак.

– Не перебивай, – обірвав його на півслові Шовкопряд, – бо зіб'єш мене з думки. З обслуги лише три людини. Кухар-француз, котрого переманила з кращого ресторану міста, завгосп і сторож в одній особі та покоївка – Анна-Марія, колишня її студентка.

Шовкопряд загинав пальці на правій руці, щоб когось не пропустити. Ще раз подумки всіх перелічив і, задоволений, що нікого не забув, продовжив:

– Кажуть, що Анна-Марія після універу подалася в поліцію. Тренд тоді такий був, мода: набирали гарних дівчат на патрульних поліцейських. Думали, що жінки краще впораються зі свавіллям на дорогах. Уся країна захоплювалася амазонками, котрих щовечора показу-

вали в новинах по телебаченню. Втім, із поліції вона швидко звільнилася. Точніше, ходять чутки, що її попросили піти тихо-мирно за власним бажанням після інциденту з сином відомого місцевого бізнесмена. Прізвища не пам'ятаю, але звати його Петро Овдійович – це я знаю точно. Так ось, його нетверезе чадо нібито до неї приставало з інтимними пропозиціями. А та, довго не роздумуючи, ногою в масивному черевіку, з усієї сили, копнула його прямо в пах. Мабуть, знала прийоми, як від таких гівнюків захищатися. Причинне місце, видно, таки пошкодила, бо Іллюша, так звать нащадка, потрапив до лікарні. Але справу зам'яли. Вочевидь, не захотів парубок по судах ганьбитися, а потім ще й стати об'єктом глузувань. Дівчині вліпили перевищення службових повноважень, і в органах вона більше не працювала.

Тимофій добре й не второпав, що й до чого. Його те не дуже цікавило. Але коли почув про Іллюшу з пошкодженими яйцями, насторожився. На сьогодні повний перебір, подумав. Спочатку Ілля, що надіслав електронного листа, потім чаклун Ілько, а тепер ще й Іллюша – син місцевого бізнесмена. Навіть крамольна думка майнула: чи не якась міфічна змова, часом? Усі троє з однаковими, доволі рідкісними іменами, спливли акурат сьогодні, щоб життя медом не здавалося. Ні, звичайна випадковість, утішив себе Сивак рятівною думкою – хоча це й додавало інтриги.

А співрозмовник не вгавав:

– А от звідки в професорки гроші? Та й навіщо було їй із Києва пертися в таку глухомань, якщо, кажуть, у неї квартира на Андріївському узвозі? – із запалом говорив Шовкопряд і, після невеличкої паузи, продовжив: – Люди говорять, що отримала великий спадок

від родичів, котрі жили за кордоном. Чи то в Англії, чи у Франції...

– Не будемо рахувати чужі гроші, – мовив Сивак і одразу вкусив себе за язик, чи не грубо відпалив.

– До речі, ти одружений? Сім'ю маєш? – ніяк не міг угомонитися Шовкопряд. І сам собі відповів: – Видно, не одружений, якщо гроші тебе не цікавлять.

Коли вже в нього язик заболить і він, врешті-решт, змовкне, подумав Тимофій. Треба ж чоловікові таким базікою народитися! Як лише його дружина терпить, звісно, якщо вона у нього є?

– Рік тому з дружиною розлучився. Дітей не було, тому аліментів не плачу, – тихо проказав Сивак і жартома додав: – Якщо ще раз надумаю одружитися – на весіллі будеш тамадою. Бачу, маєш до того неабиякий хист!

– Тоді обов'язково мусиш познайомитися з покоївкою пані професорки, – підхопив тему Шовкопряд. – Дуже гарна дівчина. І видно, що в голові не полова. Єдиний недолік – трохи відлюдькувата, наче кимось налякана. Гадаю, боїться помсти Петра Овдійовича, бо синова чоловіча гордість, очевидно, таки постраждала. Тому й сховалася в горах, щоб не знайшли. Бачив її кілька разів, коли забирав своїх телепнів із готелю – геть від рук відбилися. Буцімто бігають допомагати хазяйці, але й коню ясно, що не перед професоркою вислужуються, а хочуть, щоб Анна-Марія звернула на них увагу. То дров для каміну нарубають, то територію приберуть, щось і підремонтують, бо допомога тут, на безлюдді, таки потрібна. А от чи платить їм за це професорка – не знаю. Одні кажуть, що платить і чимало, інші – що дуже скупа, хіба що деколи пригостить гарячим чаєм з круасанами, які кухар-француз випікає. Але хоч би як там було, хлопці завжди з охо-

тою навідуються в «Зоряне небо». Бо й, справді, подітися нема куди. Дванадцять годин, що їх мають для перепочинку між вахтами, спати не будеш, а якщо не спиш, то чим зайнятися? Ні телебачення, ні інтернету в нас нема, навіть мобільний зв'язок відсутній. А в готелі життя вирує: хтось приїжджає, хтось від'їжджає, хтось щось цікаве розповість, і таке враження, що ти й сам причетний до того «свята життя», як жартома вони його називають.

Нарешті «Зоряне неба» залишилося позаду. Шовкопряд примовк – чи то тема розмови вичерпалася, чи язик, нарешті, затерп. А тим часом вахтова машина наближалася до бурової. Уже й бурову вежу видно. Височіє націлена в небо, немов космічний корабель на старті. Сизий дим від вихлопу дизелів здіймається вгору. Скоро свердловина досягне проектної глибини. Геологи сподіваються на відкриття нового газового родовища. Власне, для того він і їде, щоб проконтролювати технологічний процес і простежити за діями бурової вахти. Останні метри даються завжди важко. Дали конкретне завдання, а не, як каже Шовкопряд, кинули відлякувати старого чаклуна.

2

Ще здалеку Тимофій побачив метушню біля виставлених у ряд зелених вагончиків.

– Щось сталося, – голосно прорік збентежений Шовкопряд, і його обличчя враз покрилося крапельками поту.

І справді, одразу з'ясувалося, що двоє робітників, помічники бурильника Антон Гусін та Борис Дубцов, ще вчора ввечері рушили у бік готелю «Зоряне небо» і до-

тепер не повернулися. Такого раніше ніколи не було. Ланцюжок неприємностей потягнувся й надалі – з бази по рації передали штормове попередження: очікуються значні опади у вигляді снігу і пориви вітру до тридцяти метрів за секунду. Потрібно негайно підготуватися до удару стихії й передати на базу список людей, які приїхали на роботу, а також тих, хто, відпрацювавши два тижні, повертаються додому. Контроль та відповідальність за безпеку персоналу, а також недопущення аварійних ситуацій покласти на інженера Тимофія Сивака та бурового майстра Степана Шовкопряда.

– Отакої, не встиг ще й кроку ступити, а вже стільки проблем, – мовив сам до себе Тимофій, потираючи потилицю.

Шовкопряд, вочевидь, те почув і не без іронії додав:

– Щоб потім чесно поділитися лаврами, одразу розділимо обов'язки. Не ображайся, але я краще орієнтуюся в ситуації, і мій план подальших дій такий: поки не розгулялася стихія, треба комусь піти в «Зоряне небо» і, кров з носа, знайти двох відсутніх. Коли якась небезпека, вівці мусять триматися купи, тобто бути на місці. Мабуть, професорка хлопців добре пригостила, якщо вже не було сили повернутися на бурову. Це їм так просто з рук не зійде! Будуть покарані, як мінімум, місячною премією – це я гарантую! У нас така робота, що залізна дисципліна на першому місці. Панікувати не варто, хлопці знайдуться. Не такі ж вони дурні, щоб не їхати додому. А може, біжать уже дорогою, бо розуміють, що спізналися. От народ!

Степан Шовкопряд попрямував до спального вагончика, звідки доносилася занадто емоційна розмова, пересипана нецензурною лайкою. Тимофій пішов слідом.

У вагончику за столом сиділо троє робітників, а керівник вахти, бурильник Віктор Сорока стояв навпроти них і, жестикулюючи руками, намагався щось з'ясувати у підопічних. У приміщенні стояв дим коромислом, хоча паління на території бурової суворо заборонене. Побачивши Шовкопряда, одразу посхоплювалися з-за столу, ховаючи недопалки по кишенях. Не сподівалися, що буровий майстер застане їх на гарячому.

– Хто бачив цих двох востаннє? – гукнув Шовкопряд, намагаючись тримати себе в руках і не показувати емоцій.

Якусь хвилину всі мовчали. Потім Віктор Сорока кашлянув у кулак, насупився, зібрався з духом і промимрив:

– Всі спали, бачив, як ті йшли в бік «Зоряного неба», верховий вахти, що була на зміні. Навіть засік час. То було вчора, десь біля одинадцятої вечора, звичайно. Ще верховий помітив, але трохи пізніше, як із готелю запускали феєрверки. Видно, щось святкували. Тут така петрушка... – затнувся бурильник. – Не знаю, як і сказати.

– А ти кажи прямо, не мни слова! – накинувся на нього Шовкопряд. – Розкажуй, що натворили!

– Петровичу, ви мене неправильно зрозуміли, нічого ми не натворили, – знітившись, виправдовувався керівник вахти. – Просто з сейфа пропав карабін «Сайга».

– Що?! – заволав Шовкопряд, змінившись у лиці. – Хлопці, як таке могло статися?! Де знаходився ключ від сейфа, крім тебе, Вікторе, ніхто не повинен був знати! Ти впевнений, що зброю з сейфа викрали саме вони?

– На Біблії поклястися не можу, але, думаю, що так воно і є, – опустивши додолу очі, мовив бурильник.

– Уявляєш, що нам за те буде?

У вагончику запала тиша. Всі мовчали.

– Хто вони такі й чим дихають, можете сказати? – голосно запитав буровий майстер.

– А дідько його знає! – щиро випалив хтось із-за столу. – Ці двоє нещодавно на роботу влаштувалися. І про їхнє минуле ми нічого не знаємо. Розкрутити їх на відвертість ніяк не вдавалося.

– В мене склалося враження, що вони колишні зеки, – додав бурильник Віктор Сорока. – В одного шрам біля вуха, мабуть, хтось ножиком чиркнув. Та й спілкуються вони між собою блатним суржиком. З нами, що правда, трохи себе стримують.

– Колишніх зеків на роботу сюди не візьмуть, – втрутився в розмову Тимофій Сивак. – По собі знаю, як ґрунтовно у відділі кадрів перевіряли мою підноготну. Мусив усю біографію викласти й відповісти на безліч навіть незручних для мене запитань, які стосувалися особистого життя. Такі вимоги інвестора, казали. Адже престиж компанії залежить не лише від високої кваліфікації та професійних навичок працівників, а й від їхніх моральних якостей.

– Якщо пам'ять мені не зраджує, – чухаючи чоло, мовив Шовкопряд, – хтось мені говорив, що в нашу бригаду їх направили за протекцією інвестора, котрого ніхто в очі не бачив.

– Зеки не зеки, а треба їх терміново знайти і затримати, – підсумував Сивак. – Люди, які викрали зброю, потенційні, а точніше, вже є злочинцями. І що в них на умі, один Бог знає!

– Наївно було б думати, що вкрали карабін, аби похизуватися перед покоївкою, – голосно проказав буровий майстер. – Треба добре помізкувати, що робити далі. А навідатися в «Зоряне небо» треба негайно. Без

зайвого шуму і гаму. Тихо довідатися, чи вони там були, а може, ще й досі там. Стежкою через ліс – це недалеко.

– Я готовий, – мовив Тимофій, зрозумівши, на що натякає Шовкопряд, – але дороги не знаю. От якби з кимось...

– Я б сам пішов, але зараз саме переzmінка вахти. Треба перевірити обладнання і провести додаткові інструктажі у зв'язку зі штормовим попередженням. Звичайно, дороги ти не знаєш, хлопців теж, так що рушайте вдвох з Віктором, – і він кивнув в сторону бурильника. – Як-не-як, а це трапилося на його вахті.

Втрюх вони вийшли із вагончика. Неподалік стояв шофер вахтової машини, мабуть, чув кінець розмови й очікував на подальші вказівки.

– А тобі доведеться затриматися, – звернувся до нього Шовкопряд. – Думаю, не надовго. Доки не з'ясуємо обставини, що сталося з двома нашими робітниками.

– Обов'язково візьміть рацію для зв'язку, – продовжив розмову з Тимофієм та Сорокою буровий майстер. – Вона бере на три кілометри. І не забувайте, що ті двоє озброєні, карабін не просто так із сейфа викрали.

Рушили до «Зоряного неба» одразу. Йшли швидко, один за одним. Першим прямував Віктор Сорока, за ним, не відстаючи, Тимофій Сивак. Уже майже вийшли з лісу, і до готелю «Зоряне небо» залишалося якихось триста метрів...

Побачили труп не одразу. Лежав під великим кущем недалеко від стежки. І якби не руда калюжа крові на білому снігу, то хтозна, чи вони б його помітили. Було чітко видно, що кров просочилася з простреленої голови. Віктора знудило, і він довго блював, відійшовши убік. Потім, набравшись духу, підійшов до Тимофія і сказав: